

عنوان مقاله:

بررسی کارکرد «شرایط اجتماعی» در شیوه تفسیر مفسران شیعه و اهل سنت از آیه مودت از دیدگاه جامعه شناسی دینی

محل انتشار:

مجله مطالعات جامعه شناسی، دوره 11، شماره 38 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

حسن عباسی - دانش آموخته دکتری علوم قرآن و حدیث، گروه علوم قرآن و حدیث، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران- ایران.

سید محمدباقر حجتی - گروه علوم قرآن و حدیث، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران- ایران (نویسنده مسئول).

خلاصه مقاله:

یکی از دانش های موردنیاز مفسر در فهم صحیح آیات قرآن، دانش شناخت شرایط اجتماعی مخاطبان سخن و موقعیت های نزول هست. شرایط اجتماعی می تواند دارای کارکردهای دوگانه عصر نزول و عصر مفسر باشد. توجه مفسر به کارکرد اولی (شرایط اجتماعی عصر نزول) در فرآیند تفسیر آیه مودت از ضروریات به شمار می رود. ولی کارکرد دوم (شرایط اجتماعی عصر مفسر) مفسر را در ورطه تفسیر به رای قرار می دهد. لذا نگارنده با بررسی کارکرد شرایط اجتماعی در اهم تفاسیر شیعه و اهل سنت به این نتیجه رسیده که در آن تفاسیر کارکرد اول کمترین نقش را ایفا نموده است؛ ولی کارکرد دوم با غلبه شرایط اجتماعی و سیاسی جریان خلفا در اعصار مختلف با زمینه سازی بسترهای کلامی مناسب ازسوی متکلمان و اقدامات عملی خلفا و سیاستمداران آن جریان، موجب عدم موفقیت اکثر مفسران در رعایت اصل بی طرفی شده و آنان را از توجه به اولین کارکرد عنصر شرایط اجتماعی یعنی شرایط اجتماعی عصر نزول و تبیین سبب نزول صحیح آیه مودت که مدنی النزول هست، بازداشته است.

کلمات کلیدی:

کارکرد عنصر، شرایط اجتماعی، تفسیر، مفسران شیعه و اهل سنت، آیه مودت، جامعه شناسی دینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1572298>

